
IZKUSTVENIK ^{3.}

Recikliranje & ponovna uporaba materialov / predmetov

MSSO Slovenija

Dejavnosti za okolje in trajnostni razvoj

<https://www.saiorg.si/si/gibanje/nasveti/>

Uredil: Nacionalni koordinator za okolje in trajnostni razvoj

e-pošta: envirocareslovenija@saiorg.si

Marec 2021

Skupna nit obeh projektov predstavljenih v tej številki Izkušvenika je:

- ✓ recikliranje & ponovna uporaba materialov / predmetov, pri kateri nastanejo izdelki ali materiali, ki so boljše kakovosti od izhodiščnih (recycling & upcycling) in bi jih sicer odvrgli v smeti;
- ✓ spodbujanje domišljije, kreativnosti in inovativnosti pri izdelavi novih predmetov;
- ✓ uporabnost novo nastalih izdelkov za dober namen;
- ✓ vzgojni ali učni namen, saj je v vsakemu izdelku vgrajena vrednota in poučna izkušnja.

Namesto, da kupimo igračo ali kateri drugi izdelek v trgovini, jih izdelamo sami iz odpadnih materialov in / ali predmetov. Pri tem privarčujemo, ne onesnažujemo okolja z dodatno embalažo in s predmeti ali materiali, ki bi sicer romali v smeti, smo v dobri družbi, vzpodbujamo kreativnost in sledimo priporočenim smernicam okoljske trajnosti v osebni praksi MSSO Slovenije.

1. DOŽIVLJALNIK

Izdelek z imenom Doživljajnik je namenjen otrokom starosti 2-6 let (tudi starejše). Gre za učno ploščo, kjer se lahko otroci skozi igro varno urijo v ravnanju z aparati, stikali, žicami, vzvodi, pokrovi ipd. Doživljajnik je v celoti izdelan iz odpadnih materialov in pokvarjenih delov predmetov. Oblika učne plošče je nastala spontano brez kakršnegakoli obstoječega načrta. Narejena je v domači hobi delavnici januarja 2021. Pri izdelavi so bila uporabljena običajna domača orodja kot so žaga, vrtalnik, brusni papir, izvijači, meter itd. Za izdelavo ni bilo potrebno kupiti orodja, ker ga je bilo doma dovolj.

Doživljajnik je izdelan iz treh rabljenih kosov desk iverk, dveh škatel doma nabranega odpadnega materiala in delov predmetov ter vijakov za les.

Fotografije: lastni vir avtorja igrače

Faze dela:

- zbiranje potrebnega materiala;
- spajanje dveh belih ivernih plošč v kotno ogrodje;
- razporejanje različnih delov za igro po ploščah, da je vmes dovolj prostora za prste;
- pritrjevanje delov na obe plošči, vrtanje lukenj in povezav, žic, kanalčkov;
- pritrjevanje zgornje povezovalne plošče;
- izdelava napisov: Bager, Elektrarna;
- preizkus izdelka skupaj z otroci.

DOŽIVLJALNIK

Fotografije: lastni vir avtorja igrache

Otroci se zelo radi igrajo z zelo zanimivo doma izdelano igracho. Doživljajnik simulira vožnjo bagerja in nadzorno ploščo v elektrarni. Vedno znova odkrivajo, kaj se da drugače povezati, priklopiti, kako odstraniti sestavni del plošče itd. Včasih se kaj na Doživljajniku pokvari, kar je priložnost za učenje, kako okvaro popraviti. Doživljajnik je narejen za eksperimentiranje in igranje. Otrokom omogoča odkrivanje povezav, učenje, urjenje prstov, razvijanje domišljije, zabavo in druženje.

2. PIPILIKA – vozilo Gosenica

PIPILIKA je otroško doživljajsko vozilo v obliki gosnice. Izdelana je bila za Pikin festival v Velenju. Izziv je bil velik, saj je moralo biti vozilo zanimivo, nenavadno, varno, poučno in v čim večji meri narejeno iz rabljenih / odpadnih materialov.

Osnova za izdelavo je bil odslužen otroški traktor s pedali in s prikolico ter velik odslužen sod. Potrebni so bili še naslednji material: pločevina, OSB plošče, iverke, deske, stiropor, rabljena tkanina, odslužen lonec za rože, odpadne kovinske cevi in letve, podvozje vrtnega vozička, močan lepilni trak, žebliji, vijaki, barve in rebraste cevi. Izdelava igrache je potekala celo poletje 2019 (približno 3 mesece). Nastala je v domači hobi delavnici. Potrebna je bila tudi pomoč varilca, ki je zvaril nekaj kovinskih delov.

Fotografije: lastni vir avtorja igrače

Faze dela:

- večji leseni deli so bili najprej narisani na karton in nato preneseni na lesene plošče;
- zelo zahtevno je bilo pritrčiti velik moder sod na podvozje, da je bila konstrukcija čvrsta;
- ves čas so bili "sodelavci" ulični in domači otroci, ki so bili vir informacij o potrebnih funkcijah vozil;
- poleg zanimivih funkcionalnosti je bila pomembna tudi varnost otrok, da se pri vožnji ne bi poškodovali;
- zaključek izdelave je bilo barvanje vozil s privlačnimi barvami za otroke in uporaba rebrastih cevi, ki dajejo vozilom enoten in domišljjski videz;
- preizkus izdelka skupaj z otroci.

V procesu razmišljanja, ustvarjanja, konstruiranja, izdelave in spreminjanja izdelka, so bila narejena kar tri vozila, ki se lahko skupaj povežejo v gosenično vozilo imenovano PIPILIKA.

Vsako vozilo ima drugačen način gibanja. Eno vozilo ima pedala za pogon in volan, drugo otrok potiska z nogami ali ga vleče starš (posebnost tega je, da se lahko vrti na mestu kot vrtavka), tretje je sod-voz za 2 majhna otroke, ki ju vleče tretji otrok. Otroci vneto raziskujejo, kaj vse se da početi z njimi.

PIPILIKA

Fotografije: lastni vir avtorja igrāče

Otroško veselje in navdušenje ter Źar v njihovih oĉeh so bili plaĉilo za vloŹeni ĉas in trud.

Ne zapravljajte naravnih virov. Postavite strop nad Źelje in bodite zadovoljni.

Uĉite se od narave, narava niĉesar ne zavrŹe.

Pustite domiŹljiji prosto pot!

